امت اسلام به احیای مفاهیم وحدت پایه ریزی شده از سوی پیامبر(ص) نیاز دارد

معاون دبیرکل جمعیت عمل اسلامی بحرین خاطر نشان کرد که امت اسلام در سایه چالش‌هایی که با آن روبه‌رو است، به شدت به احیای مفاهیم وحدت اسلامی که پیامبر(ص) در سیره مبارکشان پایه ریزی کردند، نیاز دارد.

«شیخ عبدالله الصالح البحرانی» معاون دبیرکل جمعیت عمل اسلامی بحرین در گفت‌وگو با خبرنگار حوزه بین‌الملل خبرگزاری تقریب درباره مبانی و پایه های وحدت در سیره نبوی، چگونگی مدیریت اختلافات، اجرای توصیه های پیامبر(ص) در دوران معاصر ما و مفهوم چنگ زدن به ریسمان الهی به مثابه یک رکن وحدت آفرین میان مسلمانان، مهمترین پایه‌هایی که پیامبر(ص) در سیره مبارکشان بنا نهادند را به این شرح اعلام کرد:

1-پیامبر(ص)، رابطه ایمانی را با استناد به فرموده الهی «همانا مومنان با هم برادرند(سوره حجرات آیه 10) » پایه و اساس قرار دادند.

2-رسول گرامی اسلام (ص)، نگاه‌ها و معیارهای طبقاتی و مبتنی بر قبیله‌گرایی را از بین بردند به طوری که بلال حبشی، صهیب رومی و سلمان فارسی از برجسته‌ترین ستونهای جامعه نخست اسلامی قرار گرفتند.

3-پیامبر(ص) پس از هجرت به مدینه منوره میان مهاجران و انصار پیوند برادری برقرار کردند به طوری که از هم ارث می بردند و به یکدیگر کمک می کردند و با این کار الگوی بی نظیری از همبستگی اجتماعی و سیاسی ارائه نمودند.

4-رسول خدا در پیمان نامه مدینه میان مسلمانان و یهودیان از نظر حقوق و مسئولیت‌ها برابری ایجاد و یک جامعه چند بعدی ولی منسجم و به هم پیوسته را بنیان نهادند به طوری که عدالت پایه و اساس رفتار حتی با دشمنان بود همانطور که در کلام خداوند در قرآن آمده است که «و نباید دشمنی با گروهی شما را بر آن دارد که عدالت نورزید»(سوره مائده آیه 8)

5- حضرت محمد(ص)، امت اسلام را حول شعائر اسلام، نماز، روزه، حج و قبله گردهم آورد و متحد کرد که این کار هویت جمعی مسلمانان را تقویت نمود.

6- پیامبر(ص)، بالاترین مرجع مردم در هرگونه نزاع و اختلاف، حرف اول و آخر را در خصوص صلح و جنگ می زدند که این امر مانع اختلاف و دودستگی میان مسلمانان می‌شد. شایان ذکر است که پس از رحلت پیامبر(ص)، این الگو و شیوه در دوران ائمه اطهار علیهم السلام ادامه یافت، چرا که پیامبر(ص) به آنها توصیه کرده بودند که وحدت امت را با وجود هر مصیبت و رنجی که بر آنها وارد می شود، حفظ کنند.

7-حضرت محمد(ص) با غیر مسلمانان در مدینه منوره بر اساس حکمت و عدالت رفتار می کردند، بدون اینکه از اصول اسلام دست بردارند که این رفتار یک محیط و جامعه همزیستی امن را پایه ریزی کرد.

شیخ البحرانی اظهار داشت: این پایه‌ها و ستون‌هایی که پیامبر(ص) بنا نهادند، صرفا تاریخ نیست، بلکه یک دعوت مجدد از تمام مسلمانان است برای اینکه ایمان، عدالت، برادری و رهبری فراگیر و همه جانبه، اساس و بنیان وحدت امت اسلام به ویژه در دوران ما که دوران چالشها و شکاف‌هاست.

این عالم بحرینی درباره پایه‌ها و مبانی وحدت اسلامی بر اساس سیره شریف نبوی به این نکات اشاره

کرد:

1-ایما،ن اساس و پایه تعلق است، عرب بر عجم و عجم بر عرب هیچ برتری ندارد مگر با تقوی

2-برادری علمی، مواسات میان مهاجران و انصار الگویی برای همیاری است.

3-عدالت و برابری، سند و پیمان مدینه که میان همگان در زمینه حقوق و وظایف برابری ایجاد کرد.

4-رهبری جامع، پیامبر صلوات ا علیه و آله مرجعیتی بودند که همه را متحد می کرد نه متفرق و پس از ایشان، عترت پاک و مطهر ایشان علیهم السلام نیز همین راه را ادامه دادند.

5-وحدت در زمینه شعائر اسلام و قبله، یکپارچه شدن هویت اسلام از طریق عبادت‌ها

6-همزیستی با دیگران، احترام به حقوق بدون کوتاهی در خصوص اصول

شیخ البحرانی اظهار داشت: اینها پایه‌ها و مبانی است که امت واحده را با ملت‌ها و قبایل مختلف شکل داد و امروز چراغ راه ما برای بازیابی وحدت است.

وی خاطر نشان کرد: مسلمانان می توانند اختلافات خود را مدیریت کرده و همزیستی مسالمت آمیز میان خود را با الگو قرار دادن سیره شریف نبوی به شیوه‌های زیر برقرار کنند:

1- همانطور که پیامبر(ص) بر اساس عدالت میان مردم داوری می‌کند، مسلمانان هم باید بر مبنای حق و عدالت رفتار کنند نه هواها و از تعصبات و منفعت طلبی دوری کنند.

2- احترام به تنوع مشروع به دور از تعصب ورزی چرا که پیامبر(ص) از عصبیت و تعصب‌ورزی نهی می‌کردند.

3- گفت‌وگو بر اساس حکمت و موعظه حسنه همانطور که پیامبر(ص)، با حجت و همچنین آرامش و نه تکفیر یا حذف با اختلافات مقابله ی کردند همانگونه که با یهودیان و مسیحیان و منافقان رفتار کردند.

4- ترجیح دادن منافع عمومی بر مصلحت و منفعت و نظر شخصی، در صلح حدیبیه، پیامبر(ص) از برخی خواسته‌ها به خاطر حفظ وحدت امت و تقویت موقعیت وجایگاه استراتژیک آن صرف نظر کردند.

5- اجتناب از فتنه و مهار خشم؛ پیامبر از خشم و برتری جویی شخصی نهی می‌فرمودند و به صبر و مهار خشم توصیه می‌کردند، پیامبر(ص) الگوی خویشتن داری هنگام اختلافات بودند.

6-رهبری جامع و مرجعیت نبوی، که پیامبر(ص) ، امت را حول آن به عنوان یک مرجع مورد اعتماد جمع کردند و به اصلاح امور می‌پرداختند و از دودستگی و شکاف نهی می‌فرمودند.

البحرانی خاطر نشان کرد که این اصول و مبانی نبوی تنها راهکاری برای حل اختلافات
نیست، بلکه اساس و مبنایی برای امت سازی منسجم و به هم پیوسته با وجود تنوع اقوام و طیف‌هاست.

این عالم بحرینی گفت: پیامبر(ص) بر ضرورت وحدت امت بر مبنای ایمان، برادری، عدالت، دوری از تفرقه تاکید می‌کردند و امروز می توان این توصیه‌ها را با تقویت مرجعیت مشترک، گفت‌وگوی مسئولانه و ترجیح دادن منافع عمومی بر اختلافات اجرا کرد.

وی درباره توصیه های سیره نبوی درباره وحدت امت به این موارد اشاره کرد:

1-تمسک و چنگ زدن به قرآن و نبوت و عترت..پیامبر درباره قرآن و عترت خود فرمودند مادامی که به این دو چنگ بزنید و آنها را رها نکنید، هرگز پس از من گمراه نخواهید شد.. بنابراین وحد از مرجعیت واحد آغاز می‌شود.

2-دوری از تعصب و تفرقه

3-پایه ریزی برادری ایمانی

4-عدالت در رفتار و تعامل با همگان خواه مسلمان باشند یا غیر مسلمان، همان طور که پیمان مدینه میان همگان در زمینه حقوق و وظایف برابری برقرار و اصل همزیستی مسالمت آمیز را پایه ریزی کرد.

5-گفت‌وگو بر اساس حکمت و موعظه حسنه

این عالم بحرینی درباره راه‌هایی که تضمین کننده این توصیه های پیامبر(ص) است به این موارد اشاره کرد:

1-بازگشت به مرجعیت مشترک(قرآن، نبی و عترت) به عنوان مرجع داوری در حل نزاعات فکری و سیاسی

2-تقویت فرهنگ گفت‌وگو و تفاهم میان مذاهب و مکاتب فکری به جای تکفیر و بدعت‌آوری

3-تکیه بر مسائل جامع و محوری همانند آزادسازی سرزمین، مقاومت در برابر ظلم و یاری مستضعفان به جای مشغول شدن به اختلافات حاشیه‌ای

4-تربیت نسل‌ها بر اساس برادری اسلامی از طریق مساجد و ... نه وابستگی‌های تنگ بینانه

5-حمایت از ابتکارهای عمل های وحدت بخش و بالابردن صدای امت در محافل بین‌المللی، وحدت صرفا یک شعرا نیست بلکه یک طرح و برنامه احیاگرانه که از فرد شروع می شود و در امت به ثمر می‌نشیند.

وی خاطر نشان کرد که وحدت اسلام صرفا یک شعار که در مناسبت‌ها سر داده شود، نیست، بلکه یک طرح و برنامه عملی نبوی است و ایمان، عدالت، برادری و چنگ زدن به ریسمان محکم الهی باید به عنوان پایه و مبنایی برای وحدت مسلمانان قرار گیرد که در این صورت همزیستی مسالمت‌آمیز را تقویت کرده و امت را در برابر چالش‌ها قدرتمند می‌گرداند.